

Розділ 2. Провідні конкретно-наукові методологічні принципи та методи релігієзнавства

Тема 1. Провідні конкретно-наукові методологічні принципи релігієзнавства

Культурологічний принцип, як засада розгляду релігії, релігійної філософії, вільнодумства в контексті розвитку духовної культури. Вивчення релігії як феномену культури, властивостей релігійно-культурних утворень, специфіка релігійної філософії, своєрідність різних форм вільнодумства в духовному житті суспільства та особистості. Антропологічний принцип. Проблеми буття людини, суті, мети її життя, смерті й безсмертя.

Тема 2. Методи дослідження в релігієзнавстві та їх інтегрування.

Генетичний метод.

Історичний та порівняльно-історичний методи

Методи дослідження в релігієзнавстві розширення їх пізнавальних, дослідницьких можливостей за рахунок їх інтегрування. Генетичний метод. Відтворення розвитку релігії на всіх етапах від її зародження, встановлення проміжних ланок її еволюції. Історичний метод. Вивчення релігійних систем у процесі їх виникнення, становлення та розвитку, а також взаємодії при цьому закономірностей історії та конкретних обставин. Порівняльно-історичний метод. Порівняння різноманітних ступенів розвитку однієї релігії на різних її історичних етапах, релігій, що існують одночасно, але перебувають на різних стадіях розвитку.

Тема 3. Методи дослідження в релігієзнавстві та їх інтегрування.

Структурно-функціональний метод.

Соціологічний метод.

Структурно-функціональний метод. Розкриття структури і функціонування релігій, релігійних організацій, культів тощо. Виділення елементів релігійних систем, порівняння з іншими елементами і системою загалом. Соціологічний метод. Пізнання релігії як певної соціальної системи (підсистеми), яка є об'єктом зовнішніх впливів і водночас суб'єктом впливу на різні соціальні інститути, буття людей.

Тема 4. Методи дослідження в релігієзнавстві та їх інтегрування.

Типологічний метод.

Каузальний та філософсько-логічний методи.

Типологічний метод. характеристика історичних типів релігій, та типів вільнодумства. Розподіл, об'єктів дослідження (релігійних систем, церков, конфесій тощо), виділення стійких груп їх ознак. Каузальний метод. Пізнання причинно-наслідкових зв'язків виникнення й еволюції різних релігійних явищ. Аналіз релігійних та нерелігійних форм відносин людей у процесі їх життєдіяльності. Філософсько-логічний метод. Релігія як об'єкт філософських знань, соціально-духовний феномен суспільства, процес відображення релігії у свідомості людини, формування духовних цінностей, релігійних символів і понять.